

Protokół 3/25

Z posiedzenia Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Zwierzyńcu dnia 06.03.2025.

Obecni członkowie: wg. załączonej listy obecności

Posiedzeniu przewodniczył: Przewodniczący Komisji Rewizyjnej: **Ryszard Olbrys**

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Analiza zakresu działań gminy w usuwaniu wyrobów azbestowych na terenie całej gminy Zwierzyniec.
3. Sprawy bieżące.
4. Zakończenie posiedzenia.

Ad.1

Przewodniczący powitał przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Zwierzyńcu oraz członków komisji lista obecności stanowi załącznik do protokołu.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- Zastępca Burmistrza Pan Mirosław Małek

- Inspektor ds. inwestycji gminnych pani Ewa Wróblewska - Danielewicz

Ad.2

Tematem kontroli jest **analiza zakresu działań Gminy Zwierzyniec w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.**

Inspektor ds. inwestycji gminnych pani Ewa Wróblewska – Danielewicz przedstawiła komisji szczegółowy program usuwania wyrobów azbestowych na lata 2009 – 2032. Zadania usuwania wyrobów azbestowych spoczywają na samorządzie gminnym w zakresie całkowitego pozbycia się azbestu.

W 2023 r. w wyniku naboru w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w konkursie „Konkurs – Azbest 2023” na „Aktualizację wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Zwierzyniec” zostały pozyskane środki w ilości 14 500,00zł na ww. zadanie, wkład własny gminy –

4 400,00 zł. Zadanie obejmowało przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest poprzez spis z natury i wprowadzenie danych do bazy azbestowej. Dodatkowo został zaktualizowany obowiązujący program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zwierzyniec na lata 2011 – 2032.

Program sporządzono zgodnie z obowiązującym stanem prawnym opartym na Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997r przyjętym przez sejm RP w sprawie wycofania azbestu z gospodarki, tj.

- Programem Oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032,
- Polityką ekologiczną państwa 2030,
- Krajowym Planem Gospodarki odpadami KPGO 2028,
- Planem gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028,
- Programem ochrony środowiska dla województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027
- Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Zamojskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028
- Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Zwierzyniec.

Cele i zadania programu to m.in.:

- Oczyszczenie terenu z azbestu oraz usunięcia stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest;
- Wyeliminowania negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców spowodowanych azbestem;
- Sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do spełnienia wymogów ochrony środowiska;
- Elektroniczna baza azbestowa dostępna pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl, która pozwala monitorować proces usuwania wyrobów zawierających azbest.

Szkodliwość azbestu

Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Dopóki włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna, które mogą występować w trwałej postaci w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Krótkookresowe narażenie na działanie azbestu może prowadzić do zaburzeń oddechowych, bólów w klatce piersiowej oraz podrażnienia skóry i błon śluzowych.

Natomiast ciągła ekspozycja na włókna azbestowe może być przyczyną **chorób azbestozależnych** układu oddechowego, takich jak:

- pylica azbestowa
- zmiany opłucnowe
- rak płuc lub rak oskrzeli, okres rozwoju do 20 lat,
- międzybłoniak opłucnej i otrzewnej - okres rozwoju może wynosić nawet 25 – 40 lat

Wyniki inwentaryzacji

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie gminy Zwierzyniec zidentyfikowano płyty azbestowo – cementowe o łącznej powierzchni **227 492 m²** co w przeliczeniu na kilogramy daje wartość **3 412 380 kg**

Najczęściej występujące wyroby zawierające azbest to płyty azbestowo – cementowe płaskie (tzw. karo) i płyty faliste.

Ilości odpadów azbestowych w poszczególnych miejscowościach:

Bagno	– 55 275kg
Guciów	– 138 375kg
Kosobudy	– 323 505kg
Obrocz	– 283 125kg
Sochy	– 265 365kg
Topólcza	– 319 575kg
Turzyniec	– 524 525kg
Wywłoczka	– 388 650kg
Zwierzyniec	– 444 060kg
Żurawnica	– 669 925kg

Stan techniczny wyrobów azbestowych w Gminie Zwierzyniec przedstawia się następująco:

I stopień pilności – wyroby wymagające pilnego usunięcia – zinwentaryzowane 256 760 kg

II stopień pilności – wyroby wymagające ponownej oceny w terminie do 1 roku –

zinwentaryzowane – 2 100 655 kg

III stopień pilności – wyroby wymagające ponownej oceny w terminie do 5 lat – zinwentaryzowane – 1 054 965 kg

Z ilości wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych, tj. 4 254 448 kg unieszkodliwiono **842 068 kg**, co stanowi 20% masy wszystkich wyrobów. Do zutylizowania pozostało **3 412 380 kg** do 2032 roku .

Środki finansowe przewidziane w budżecie na 2025r, to 40 000,00 zł, jest to kwota nie dająca możliwości utylizacji wyrobów azbestowych w terminie do 2032r.
Przy założeniu, że będzie to ta sama kwota przez kolejne lata.

W 2024 roku Gmina Zwierzyniec pozyskała środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest Część 2) Przedsięwzięcia w zakresie zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest realizowane w gospodarstwach rolnych. Kwota dofinansowania 100% – 7 228,87 zł. Ilość zutylizowanych wyrobów azbestowych w wyniku programu to 17 075 kg. Dofinansowanie dotyczyło rolników zarejestrowanych w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, którzy otrzymali dofinansowanie na wymianę pokrycia dachowego.

Zgodnie z aktualnymi przepisami demontaż wyrobów zawierających azbest należy zgłosić do właściwego organu administracji architektoniczno – budowlanej (Starostwo Powiatowe w Zamościu) w terminie 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia robót.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. prace związane z demontażem azbestu mogą wykonywać tylko wykwalifikowane firmy posiadające odpowiednie zezwolenia, odpowiednie przeszkolenia bhp do prac przy azbecie oraz są zaopatrzeni w specjalistyczny sprzęt, który zabezpiecza ich samych, a także pobliski teren przed działaniem szkodliwych włókien azbestowych. Wykonawca obowiązany jest zgłosić zamiar prowadzenia ww. prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, państwowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac. Ewidencja takich firm znajduje się w Bazie Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii stanowiącej jedno z narzędzi monitorowania realizacji zadań wynikających z Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania prac i oczyszczenia terenu z pyłu azbestowego, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5-lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Zdejmowanie wyrobów zawierających azbest bez wymaganych uprawnień jest zabronione. Zdemontowane wyroby muszą być zabezpieczone folią z polietylenu lub polipropylenu o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm i zamykane w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie.

Właściciel, użytkownik lub zarządca nieruchomości obowiązany jest do złożenia informacji o posiadanych wyrobach zawierających azbest do Burmistrza Zwierzyńca corocznie do dnia 31 stycznia.

Wnioski i zalecenia pokontrolne;

- Odebranie zdemontowanego eternitu do utylizacji jest zadaniem własnym Gminy, nawet w przypadku nie uzyskania dotacji – wyrok Sądu Administracyjnego w Rzeszowie nr 859/19 z dnia 23 styczeń 2020r.

W związku z powyższym Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Zwierzyńcu zaleca, aby wszystkie zalegające na terenie gminy ilości eternitu, zdemontowane zgodnie z opisaną w protokole procedurą, były w możliwie krótkim czasie odebrane do utylizacji. Należy w tym zakresie podjąć odpowiednie działania nawet z koniecznymi przesunięciami w budżecie gminy na rok 2025 włącznie. Sprawa jest pilna, ponieważ potwierdzone są przypadki zalegania zdemontowanego eternitu nawet od 3 lat, co jak opisano w protokole może być przyczyną wielu groźnych chorób.

Zaleca się przeprowadzenie kolejnej akcji informacyjnej w zakresie właściwego zabezpieczenia azbestu znajdującego się na posesjach mieszkańców na terenie Gminy Zwierzyniec. Właściwe zabezpieczenie azbestu zminimalizuje ryzyko przedostawania się szkodliwych włókien do środowiska. W/w informację należy podać do wiadomości właścicieli nieruchomości w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Miasta i Gminy Zwierzyniec.

Ad. 3 Omówiono sprawy bieżące po czym przewodniczący zakończył posiedzenie komisji.

Protokół sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla Burmistrza Zwierzyńca, Przewodniczącego Rady Miejskiej, jednostki kontrolowanej, oraz do akt własnych Komisji Rewizyjnej.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

BURMISTRZ

Edyta Wolanin

MINA ZWIERZYNIĘC
ul. Rynek 1
12-470 Zwierzyniec

Podpisy Komisji:

1. Ryszard Olbryś

2. Jan Dębicki

Olbryś Ryszard
Dębicki Jan